

Nr 142

Av herr **Hedlund m. fl.**, om *avveckling av dyrortsgrupperingen av de statsanställdas löner.*

(Lika lydande med motion nr 122 i Första kammaren)

Den statliga dyrortsgrupperingen infördes genom riksdagsbeslut vid en tidpunkt då onormala prisförhållanden rådde i samband med den ekonomiska krisen efter första världskriget. Grunden för ortsgrupperingen har successivt undanryckts. I konsekvens därmed har ortsgruppsdifferentieringen beträffande bostäder och hyror avskaffats. Skattegrupperingen borttogs i samband med skattereformen 1961. Kvar finns ortsgrupperingen av de statsanställdas löner. En partiell avveckling av densamma har emellertid skett genom borttagande av de lägsta grupperna så att endast grupperna 3, 4 och 5 återstår.

Ortsgrupperingen omfattar löneplan A och den speciella löneplanen för undervisningsväsendet, löneplan U. De som har de högsta lönerna och är placerade på löneplanerna B och C omfattas inte av ortsgrupperingen. En stor del av de lågavlönade, som har tjänster placerade på nedre delen av löneplan A, drabbas särskilt hårt av lönegrupperingens konstruktion.

Den kvarstående lönegrupperingen har under senare år varit föremål för en allt starkare kritik. Då frågan under första hälften av 1960-talet vid ett flertal tillfällen var föremål för riksdagens prövning uppsköts ställningstagandet i avvaktan på resultatet av en pågående prisgeografisk undersökning. Under senare delen av år 1965 presenterades resultatet av denna undersökning.

Syftet med dyrortsundersökningen var att ge underlag för en revision av den gällande lönegrupperingen. I undersökningen sattes Stockholms dyrhetstal till 1 000. Ett relativt stort antal kommunblock i ortsgrupperna 3 och 4 har dyrhetstal på 1 000 och däröver. Om man undantar övre Norrland kan man konstatera att skillnaderna i dyrhetstal inom riket är obetydliga. Genomsnittet för landet ligger över högsta dyrort, Stockholm. De prisdifferenser som lönegrupperingen avser att kompensera finns inte. Det finns därför starka skäl att lönegrupperingen så snart som möjligt upphör. Därvid måste givetvis speciella åtgärder vidtagas för de delar av övre Norrland som visar upp onormalt höga dyrhetstal.

Genom riksdagsbeslut har statstjänstemännen erhållit förhandlingsrätt. Bland de frågor som givetvis kan tagas upp till behandling är lönegrupperingen. Enligt uttalanden från statstjänstemannaorganisationerna

